

Λαλεῖς υπὸ τοῦ ἔρωτος τὸ πρίσμα τὸ ὥραῖον·
 'Αλλ' οἱ κενοὶ πομφόλυγες δὲ λίγον διαρκοῦσσι.
 Τοὺς δρθαλμοὺς ἐκπλήττουσι, τὰ στήθη συγκινοῦσσι
 Καὶ πάραντ' ἀφανίζονται, καὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον.

Κ' ἐμὲ αὐτὸν ἡπάτησαν πολλάκις ή νεότης,
 Τὰ θέλγητρα τοῦ ἔρωτος, ή ἀστραπὴ τοῦ κάλλους,
 'Αλλ' ἦσαν πάντα ὄνειρα, φεῦ! πάντα ματαιότης
 Κ' ἔξαιφνης ἐναυάγησα εἰς τρομερὰς ὑφάλους.

Πίστευσον, δὲν ἀπώλεσας, ή μόνον φροῦρδα νέφη
 Δι' ᾧν συνήθως ή ζωὴ ἔξαπατῷ τὰ βρέφη.
 Οὐδὲν τὰ πορφυρόχρυσα ἐγκλείουν χρώματά των,
 "Η μόνον μάταιον ἀτμὸν, ἀπάτην τῶν δημάτων.

Εἴθε ως σὺ τῶν θυελλῶν τῆς γῆς νὰ ἔμυνάμην
 Ρίπτων τὸ φροῦρδον ράκος μου, ν' ἀπαλλαγὴ δμοίως.
 Πλὴν, φεῦ! πολλὰ καθήκοντα κρατοῦσι τὴν παλάμην,
 Καὶ ζῷ διότι ὠφελεῖ δύστυχής μου βίος.

'Αθῆραι κατ' Αδγονούτορ. 1865.

Π. ΜΑΤΑΡΑΪΚΑΣ.

ΑΙ ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΓΥΨΟΣ ΑΝΑΒΑΣΕΙΣ.

"Ο ἀὴρ εἶναι περὶ τὴν γῆν ως εὔρος τι δοχεῖον, ἐξ οὗ πάντα τὰ ὄντα ἀντλοῦσι τὴν ζωὴν. Τὸ ἀερῶδες τοῦτο περικάλυμμα συστίθεται ἀπὸ ὀξυγόνου καὶ ἄζωτον· ἀλλὰ τὸ ὀξυγόνον, τὸ κύριον αἵτιον τῆς διπλῆς καύσεως, ἡτις, υπὸ τὰ ὄνδρατα ἀναπνοὴ καὶ διαπνοὴ, φθείρει καὶ ἀνανεύει τὴν ὑλην τῶν ζώντων σωμάτων, τὸ ὀξυγόνον κατὰ τὸ πέμπτον μόνον εὑρίσκεται ἐν τῷ μέγματι τούτῳ. Αὕτη βεβαίως εἶναι ή δύσις ή ἀρμόζουσα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ζωϊκῶν ἐνεργειῶν. Τὸ ἄζωτον, τετράκις ἀφθονώτερον, δὲν παρεμβαίνει ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς λειτουργίας τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τὸ ἀδρατὸν ἐκείνο περικάλυμμα ὅπερ φέρει πίεσιν ἐφ' ἥμῶν 16,000 περίπου χιλιογράμμων, συνθλίβει δὲ τοὺς ἵστους ἥμῶν, ἵνα διατηρῇ τὴν ἔλα-

στικότητα αὐτῶν. Η πυκνότης αὗτη τοῦ ὀξυγόνου καὶ ή πίεσις, ην ἀπαντῶμεν εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας, εἰσὶν νόμοι σπουδαῖοι τῆς ὑπάρξεως ἥμῶν· αὗται περιγράφουσι τὸ στάδιον τῆς ἐνεργείας ἥμῶν, δρίζουσαι τὸ ὄψιος εἰς τὸ ὅπειον ἐπιτρέπεται ἥμιν νὰ ὑψωθῶμεν ὑπεράνω τῆς γηίνου ἐπιφανείας, οὐδόλως δὲ ἀτιμωρητὶ δ ἀνθρωπος δύναται νὰ παρτείνῃ τὸν δεσμὸν δστις συνδέει αὐτὸν μετὰ τῆς γενεθλείου γῆς. Ηρόσφατος καταστροφὴ καταπλήξασα καὶ συγκινήσασα τὸν ἐπιστήμονα κόσμου ἀρκούντως ἀπέδειξε τοῦτο.

Ποῦ εἶναι τὸ δριον τῆς ἀτμοσφαίρας ἥμων; μέχρι τίνος σημείου ἀνέρχονται τὰ τελευταῖχ μέρια, τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σπάνια τοῦ ἀέρος; Τὸ ζήτημα τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἔτυχεν εἰσέτι λύσεως ἴκανης. Πᾶν δὲ τι γνωρίζομεν εἶναι δὲ τι η πυκνότης τῆς ἀτμοσφαίρας ἐλαττοῦται βρα-

δέως καὶ κανονικῶς πρὸς τὸ ἐπάνω. Ἐν ταυτῷ δ' ὅτι ἡ πυκνότης ἐλαττώνει τὴν πίεσιν, δὲ δὲ νόρμος τῆς ἐλαττώσεως ταῦτης εἶναι ἀρκούντως γνωστὸς, ὅπως δυνηθῆτις νὰ συμπεράνῃ τὸ ὄψος εἰς τὸ ὄποιον ὑψοῦται διὰ τοῦ βαρομέτρου. Λί γιονοσκέπαστοι κορυφαὶ τῶν ὀρέων τῆς κεντρικῆς Ἀσίας φθάνουσι σχεδὸν εἰς ὄψος 9,000 μέτρων· διὰ τοῦ ἀεροστάτου τὸ ὄριον τοῦτο τὸ ὑπερέβησαν. Εἰς τὰ σκοτοδινάσσεις ἐπιφέροντα ταῦτα ὄψη, ἡ πίεσις δὲν εἶναι πλέον τοῦ τρίτου τῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· εἶναι μόνον, ὡς λέγεται, τὸ τρίτον τῆς ἀτμοσφαίρας. Περὶ τὰ 50 χιλιόμετρα ὑπολογίζεται ὅτι δὲ ἀήρ θὰ ἔναι ἔτι ἀρκιότερος; ἢ ἐν τῷ κενῷ τῷ παραγομένῳ διὰ τῶν καλλιτέρων πνευματικῶν μηχανῶν.

Ἐὰν ἄπατα ἡ γῆνος ἀτμοσφαίρα συεθλίστεο οὔτως, ὅστε νὰ λάβῃ πανταχοῦ τὴν αὐτὴν πυκνότητα ὡς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, θὰ ἐσχημάτιζε μόνον στρώμα 8 χιλιόμετρων πάχους, ὅπερ ἦθελον ὑπερβαίνει αἱ κορυφαὶ τῶν Ἰμαλαύων· ἀλλ' ἡ βαθμιαία ὀρούσια τοῦ ὀρέος εἰς τὰ ὄψηλὰ μέρη καθιστᾶ ἐκεῖ τὴν ἀτμοσφαίραν ἀκατάληλον πρὸς κατοικίαν τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ περιηγηταὶ οἱ ἐπιχειροῦντες τὴν ἀνάβασιν ὄψηλῶν ὀρέων αἰσθάνονται χαύνωσιν καὶ καχεῖσιν ἐνίστε μέχρι συγκοπῆς· ἢ ἀναπνοὴ ταράττεται, ἐνίστε δὲ ἀλμή ἐξέρχεται ἐκ τῆς ρινᾶς, τῶν χειλέων, τῶν οὐλῶν· ταῦτα εἶναι τὰ καλῶς ἐγνωσμένα συμπτώματα τῆς ἀσθετείας τῶν ὀρέων, ἀρχόμενα γενικῶς νὰ ἀναφαίνωνται, ἅμα διέλθῃ τις 3,000 μέτρων ὄψος. Οἱ αεροναῦται αἰσθάνονται τὴν καχεῖσιν ταῦτην μόνον εἰς ὄψος πολὺ ἀνώτερον, ἀναμφισβήτως ὡς ἀνερχόμενοι ἀνευ σωματικοῦ κόπου. Δι' αὐτοὺς δύμας δὲ κίνδυνος εἶναι πολὺ σπουδαιότερος ἔνεκεν τῆς ταχύτητος μεθ' ἣς ὑπερπηδοῦν τὰ διαδοχικὰ στρώματα, ὅτε τὸ ἀερόστατον, αἴφνης ἐκκενωθέντος τοῦ ἔρματος, πηδᾷ πρὸς τὰ ἀνώτατα στρώματα, ἢ ὅτε ἀνοίγων τὸ ἐπίπονα διερογαύντης καταβιβάζει αὐτὸς πρὸς τὴν γῆν.

Λί αἰφνιδιαι αὗται μεταβολαὶ καθίστανται τὸ αἴτιον δυστυχημάτων μᾶλλον ἢ ἡττού σπουδαίων, ἀμα τις εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀφιλέξενον ζώνην, ἔνθα δὲ ἀήρ εἶναι ἀνεπαρκής πρὸς ἀναπνοήν.

Ἡ πρώτη ἀνάβασις εἰς μέγα ὄψος ἐγένετο τὸ 1803 ὑπὸ τοῦ Robertson καὶ Lhoëst δι' ἀεροστάτου πεπληρωμένου μὲν ἀέριον. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ φυσιολόγος Gag-Lusson ὑψώθη εἰς 7,000 μέτρων, εἶδε δὲ τὸ θερμόμετρον καταβιβάσθεν εἰς τοὺς 40 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικὸν, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐδείκνυεν 28 βαθμούς. Μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη, τῷ 1850 τούτεστι, νέχ ἀνάβασις εἰς μέγα ὄψος ἔλαβε χώραν πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων παρὰ τῶν κυρίων Barral καὶ Bixio. Οἱ ἀτρόμητοι ἀεροναῦται οὗτοι εἶχον ἀποφάσισει νὰ διερευνήσωσι τὰς παγωμένας ἐρήμους, ὅσαι ἔχουσιν ἔκτασιν πλέον τῶν 10,000 μέτρων. Μετὰ τὴν πρώτην ἀποτυγίαν ἡδυνήθησαν εἰς δεύτερον ταξείδιον νὰ ὑπερβῶσι τὰς 7,000 μέτρων. Εἶδον τὸ θερμόμετρον κατελθόν εἰς 39 βαθμούς, καὶ ἐδυνήθησαν νὰ ἐνεργήσωσι πληθὺν παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν χημικῶν συγθέσεων, τῆς θερμοκρασίας καὶ τῆς ὑγρασίας τοῦ ἀέρος, ἐπὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τῆς θερμαντικῆς δυνάμεως τῶν νεφῶν κτλ.

Τὰ πολλὰ ταξείδια τοῦ K. Glaisher συνετέλεσαν πολὺ πρὸς διασάφησιν τοῦ νόμου τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας ἀναλόγως τοῦ ὄψου. Ἡ ἀπόψης τῶν ἀερίων στρωμάτων εἶναι κατὰ πρῶτον ταχυτάτη, ἐπειτα βραδυτέρα καθ' ὅσον δὲ ἀήρ καθίσταται σπανιότερος κατὰ μέσον ὅρον, χάνει τις 5 βαθμούς, ὅταν ἀνέρχεται ὄψης χιλίων μέτρων. Τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1862 ἔλαβε χώραν ἡ ἀξιομνημόνευτος ἀνάβασις, καθ' ἣν δὲ Glaisher καὶ Coxwell ὑπερέβησαν τὸ ὄψος τῶν 9,000 μέτρων. Στιγμὴν τινα, ἀφοῦ ἐβιβαίωθη ὅτι τὸ βαρόμετρον ἐδείκνυε 10 πόδας καὶ ὅτι κατήρχετο ταχέως, δὲ Glaisher ἡσθάθη ἐκυτὸν παραλύσαντα, τυφλωθέντα, ἀγίκαντον νὰ προφέρῃ μίαν λέξιν· ἐπειτα ἀ-

πώλεσεν ἐντελῶς τὴν αἰσθησιν, ἔμνινε δὲ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπὶ ἑπτὰ λεπτά. Ἀφυπνίσθη δέποτε τοῦ συντρόφου του, οὐστις ἔλεγεν αὐτῷ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρετηρήσεις του. Ὁ *Coxwell* ὑποχρεοῦτο νὰ ἔξεργηται τῆς λέμβου καὶ νὰ ἀναρριγχται ἐπὶ τοῦ δικτύου, διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχοινίον τοῦ ἐπιπόμπατος, ὅπερ εἶχε περιτυλιγθῆ ἔνεκεν κυκλοτερῶν κινήσεων τῆς σφαίρας· ἐκ τοῦ ψύχους ἀπώλεσε τὴν χροσιν τῶν χειρῶν του, καὶ ὥφειλε νὰ ἀφήσῃ ἔσωτὸν δλισθαίνοντα ἐπὶ τῶν σχοινίων, ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὴν λέμβον ἔνθα ὁ *Glaisher* ἦτο ἐξηπλωμένος ὅπτιος. Δεμένων τότε τὸ σχοινίον διὰ τῶν δόδοντων, καὶ διὰ βιούσας κινήσεως κατερθώνεις νὰ ἀνοίξῃ τὸ ἐπιπόμπα τὸ ἀερόστατον ἐστάθη, εἴτα κατῆλθεν. Ὁ *Glaisher* νομίζει δὲ τι ἔφθασαν εἰς ὄψος 11,000 μέτρων. Μεταξὺ τῶν δύο παρατηρήσεων τοῦ βαρομέτρου δὲς αὐτὸς ἔκαμεν εἰς 8,900 μέτρων, πρὸν καὶ μετὰ τὴν λειποθυμίαν του, παρῆλθον 13 λεπτά· κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πρώτης ἀνήρχοντο μετὰ ταχύτητος 300 μέτρων· κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δευτέρας ἡ κάθοδος ἐγίνετο μετὰ διπλασίας ταχύτητος. Ἐκ τῶν δεδομένων τούτων ὁ *Glaisher* εὑρίσκει δὲ τὸ ἀερόστατον ὥφειλεν ἀκόμη νὰ ὑψωθῇ 8 ή 9 λεπτὰ καὶ νὰ διατρέξῃ κάθετον ὄδὸν 2,650 μέτρων, ἀτινα προστιθέμενα εἰς τὸ ἥδη διανυθὲν διάστημα, διδεις ἀποτέλεσμα πλέον τῶν 11,000 μέτρων· ἀλλ' εἶναι φανερὸν δὲ τι ἡ πρὸς τὰ ἄνω ταχύτης ἐπρεπε βαθμοδὸν νὰ βραδύνῃ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ διανυθεῖσα ὄδος κατὰ τὰ 13 λεπτὰ ἦτο μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ εὑρεθέντος παρὰ τοῦ *Glaisher* ἀριθμοῦ· εἶναι πιθανὸν δὲν ὑπερέβῃ τὰς 10,000 μέτρα.

Ἡ γαλλικὴ ἔταιρία τῶν ἐναερίων ταξιδίων ἀπεφάσισε πρὸ πολλοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀναβάσεις εἰς μέγα ὄψος. Τὴν 22 Μαρτίου 1874 οἱ *K. K. Crocé-Spinelli* καὶ *Sivel*, διὰ τοῦ ἀεροστάτου *Poliard* ἀστήρ, ὑψώθησαν εἰς 7,300 μέτρων. Ἐφερον σφαίραν πλήρη ὁξυγόνου, παραπλευσθέντος παρὰ τοῦ *K. Paul Bert*, τοῦ σφροῦ καθη-

γητοῦ τῆς φυσιολογίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἐπιστημόνων ἐν Παρισίους. "Οτε δὲ *Crocé-Spinelli* δὲν ἀνέπνει πλέον ὁξυγόνον, ὑπεγρεοῦτο νὰ κάθηται ἐπὶ σάκκου ἔρματος καὶ νὰ μένῃ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Κατὰ τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ἀερίου, ἥσθανετο ἔαυτὸν ἀναγεννώμενον, μετὰ δεκάδα δὲ εἰσπνοῶν ἥδυνατο νὰ ἐγερθῇ, νὰ διιληθῇ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ. Χάρις εἰς τὴν προμήθειαν τοῦ ὁξυγόνου, οἱ δύο δεροναυταὶ ἐπανηγύρισαν ἀνευδυνάμωτος ἐκ τῆς ἐκδρομῆς των ἐν τοῖς ἀνωτάτοις στρώμασι τῆς ἀτμοσφαίρας. Οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο ὑπέφερεν αἷμορραγίαν, καίτοι τῆς ὄψεως αὐτῶν καταστάσεις λέγεται ἐρυθρᾶς τῶν δὲ χειλέων σγεδὸν μελανῶν, ἐνῷ τὸ μέτωπον ἐφαίνετο ὡς διὰ μαγγάνου συνεσταλμένον.

Τὸ ἔτος τοῦτο ἡ ἔταιρία τῶν ἐναερίων ταξιδίων ὠργάνισε δύο νέας ἀναβάσεις: ἀνάβασιν ἐπὶ πολὺ διαρκέσασαν καὶ ἴδιαν εἰς μέγα ὄψος. "Οσως ἐπιχειρήσωσι διὰ τοῦ ἀεροστάτου πλήρεις μετεωρολογικὰς σπουδὰς, ἐφάνη ἀναγκαῖα ἡ ἐπὶ πολὺ διαμονὴ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἵνα ἀριθμήσωσι τὰς μεταβολὰς διὰ ὑφίστανται τὰ ἀέρια ρεύματα ἐπὶ μακρᾶς ἐκτάσεως, ἢ μᾶλλον, μένοντες ἐκεῖ ὀλίγον χρόνον, νὰ ὑψωθῶσιν εἰς μέγα ὄψος δπως περιγράψωσι δι' ἀκριβεστέρου τρόπου τὰ στρώματα τῶν ἀνέμων. Διὰ τὰς ἐκδρομὰς ταύτας ὁ πλοίαρχος *Sivel* παρεσκεύασε τὸ ἀερόστατον αὐτοῦ, τὸ *Zerith*, 3,000 κυβικῶν μέτρων. Ἡ πρώτη ἐγένετο τὴν 23 Μαρτίου μετὰ πλήρους ἐπιτυγχανεῖσα. Ἀναγυρῆσαν ἐκ τοῦ καταστήματος τοῦ ἀεροσφρωτος τῆς *Villete*, τὴν 6 ὥραν καὶ 20 λεπτὰ τῆς ἑσπέρας, οἱ *K. K. Sivel*, *Crocé-Spinelli*, *Jobert*, *Gaston* καὶ *Albert Tissandier* κατῆλθον τὴν ὅ ἐσπερινὴν ὥραν εἰς *Monplaisir*, οὐχὶ μακράν τῆς λίμνης *Arcachon*, μετὰ εἰκοσιτρίωρον σγεδὸν ταξείδιον. Εἶναι τὸ μακρύτερον ταξείδιον ὅπερ ἐξετελέσθη ἐν τῷ ἀέρι. Ὁ ἀεραναύτης *Green*, οὐστις ἐξετάλεσε πλέον τῶν 1,400 ἀναβάσεων κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὸ ἀερόστατον αὐτοῦ

μόνον 16 ώρας; Οπέραντα τῶν γερῶν ὁ K. Rölier, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων, σπρωχθεὶς ὑπὸ βιεζίου ἀνέμου μέχρι Νορμαγίας, δὲν ἔμεινε 15 ώρας ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, ἐνῷ οἱ ταξιδιώται τοῦ Zeriθ εἶδον ἐν Παρισίοις τὸν ἡλιον δύοντα τὴν 23 Μαρτίου, ἐπλανῶντα δὲ εἰσέτι εἰς τὸν ἀέρα τὴν ἐπαύριον καθ' ἣν στιγμὴν δὲν ἦλιος ἔμελλε νὰ δύσῃ. Η δευτέρα τῶν δύο ἀναβάσεων, ἡ εἰς μέγις ὅψις, ἔξετελέσθη τὴν 15 Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ K. Sivel, Crocé-Spinelli καὶ Gaston Tissandier. Γνωρίζομεν διοῖον ὑπῆρξε τὸ ὄδυνηρὸν τέλος τῆς ἀναβάσεως ταίνης καθ' ἣν ἀπώλεσεν ἡ ἐπιστήμη δύο τῶν μαλλον ἀφοιωμένων αὐτῇ. Λί λεπτομέρειαι τῇς ἀναβάσεως τῇς 15 Ἀπριλίου εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωσταὶ, δυνάμεθα δοῦνεν νὰ παραλείψωμεν αὐτὰς ἐνταῦθα. Ὅποιαν ἡ τομήν μόνον δὲ τὸ ἀερόστατον ὅψιδιον ὑπὲρ τὰς 8,000 μέτρα. Ο K. Tissandier ἐλειποθύμησεν ἀναγνώσκων τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐπὶ τοῦ βαρομέτρου. Η θερμοκρασία, οὖσα κατὰ τὴν ἀναγνώσιν 14 βαθμούς, κατηλθεν εἰς —21 βαθμούς εἰς 6,400 μέτρα.

Τὸ φρικαλέον συμβάν τῇ 15 Ἀπριλίου ὀφείλεται εἰς δύο διάφυρα αἴτια, τὴν ἔλλειψιν τοῦ δέξιγόνου καὶ τῶν αἰφνιδίων μεταλλαγῶν τῆς πιέσεως. Τὰ πειράματα τοῦ K. Paul Bert ἀπέδειξαν τὴν ἐπιφρόνην τὴν πικνότητος τοῦ δέξιγόνου καὶ τὴν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐπὶ τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς. Ἐν τῷ ἀέρι, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, τὸ δέξιγόνον ἔχει πικνότητα 0,21· ὅταν ἡ πικνότητα αὐτῇ ἐλαττούται εἴτε διὰ τοῦ ἀέρος ἀραιώσεως, εἴτε δὲ ἀναλώσεως τοῦ δέξιγόνου, τὸ αἷμα δὲν ἀφομοιοῖ πλέον τὴν ἀναγκαῖαν πρὸς κυκλοφορίαν δόσιν τοῦ δέξιγόνου. Λμα ἡ πικνότης τοῦ ζωτικοῦ ἀερίου κατέλθῃ εἰς 0,04, τούτεστιν εἰς τὸ πέμπτον τῆς πραγματικῆς πικνότητος 0,21, ὁ θάνατος λαμβάνει χώραν ἐξ ἀσφυξίας, ὅποια καὶ ἂν ἦναι ἡ πίεσις, εἰς ἣν λαμβάνει χώραν τὸ πείραμα. Εννοεῖται δὲ δυσάρεστα συρπτώματα ἀναφρίνονται πολὺ πρὶν τῆς στιγμῆς ταύ-

της, ὅπως δὲ προλάβῃ αὐτὰ ὁ K. Bert ἐφαντάσθη τὰς πλήρεις δέξιγόνου ορατικὰς μετὰ σωλήνης πρὸς εἰσπνοήν. Δυστυχῶς ἡ προμήθεια αὗτη διὰ τὸ Zeriθ ἦτο μόνον 120 λίτρων, μόλις πρὸς εἰσπνοήν 20 λεπτῶν, ἡ δὲ ἀδυναμικὴ κατάστασις εἰς ἣν ὑπέπειτον οἱ K. K. Sivel καὶ Crocé-Spinelli ἐμπόδισεν αὐτοὺς νὰ προστρέψωσιν εἰς τὸν πρὸς εἰπνοήν σωλήνα ὃτε ἦτο καρόβης νὰ πράξῃσται τοῦτο. Δεινότεραι ἴσως ἀκόμη ἦσαν αἱ συνέπειαι τῶν αἰφνιδίων μεταβολῶν τῆς πιέσεως εἰς τὰ ἐπικίνδυνα ταῦτα ὅψη ἐνθα τὸ Zeriθ ἐπρογόρησεν. Λί πιευμονικὴ καὶ αἱ εἰς τὴς ρινὸς αἰμορραγίαι προσέρχονται ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἔξωτερης πιέσεως καὶ τῆς διαστολῆς τῶν ἀερίων τοῦ αἵματος. Ήδη, ἀνεργάμενός τις εἰς 3,000 μέτρα, συνήθως αἰσθάνεται φυσιολογικὰς ταραχὴς προσργμένων ἐκ ταύτης τῆς αἵτιας ἐμβολίων τῶν ὕτων κτλ. Τὰ ἀέρια τοῦ αἵματος εὑρίσκονται αἴρηνται εἰς ἔκτασιν μετάνυχτης πιέσεως τοῦ δέρος, καὶ τείνουσι νὰ ἐξελθωσιν· ἐπίσης τὸ αἷμα φύνεται δὲ προσπαθεῖ νὰ θραύσῃ τὰ ἀγγεῖα, κατίνα ἐμπεριέρχουσιν αὐτοῦ. Ἐπίσης φύνεται πιθυνὸν δὲ τὸ πλακόρα τοῦ ἐγκεφάλου ἐπιφέρει δὲ μὲν τὴν μανίαν, δὲ μὲν τὸν ὄπνον. Ενεκεν τοιαύτης μανιακῆς δρμῆς ὁ Crocé-Spinelli ἔρριψεν ἀπαν τὸ ἔρμα καθ' ἣν στιγμὴν ἦτο καρόβης νὰ κατέλθωσιν.

Ἐδὲ τελευταῖον ἔτος ὁ K. Bert ὑπέβαλε τὸν Sivel καὶ Crocé-Spinelli εἰς δοκιμὴν, θέτας αὐτοὺς ὑπὸ πιευματικὸν κώδωνα, ἐνθα δὲ ἡδύνατο νὰ ἀραιωθῇ κατὰ βούλησιν. Εἰς τὴν πίεσιν 300 χιλιομέτρων, ισοδυναμοῦν μὲν ὅψης 6,500 μέτρων, ὁ Crocé-Spinelli εἶχε τὰ γείλη κυανᾶ, κατὰ δεξιὸν οὖς σχεδὸν μέλκην εἰσπνοή δέξιγόνου ἀπεδίωξε τὰ ἐπίφορα ταῦτα συρπτώματα. Εἰς δοκιμασίαν τοιαύτην ἐπαύτοῦ τοῦτον γενομένην, ὁ K. Bert ἤσθάνθη μοναδικὴν ἀτονίαν τῶν νοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων.

Αἱ μεταβολαὶ τῆς θλίψεως εἰσὶ πρὸ πάντων ἐπικίνδυνοι· ὅτε ἡ μετάβασις εἶναι

λίαν ταχεία καταστρέψει τὴν ισορροπίαν ἐν τῷ δργανισμῷ, τοῦθ' ὅπερ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς σπουδαιοτέρας διαταραχάς. "Ἐκαπτος γνωρίζει ὅτι αἱ ἀποπληκτικαὶ προσθῆλαι παρατηροῦνται συνηθέστερον τὰς ἡμέρας καθ' ἃς τὸ βαρόμετρον κατέρχεται ἢ ἀνέρχεται αἰφνιδίως. Οἱ ἄταχτοι τιναγμοὶ τοῦ *Zenith* ἐπειέρυνον βεβαίως τὴν διακυονὴν τῶν τριῶν ἀστροναυτῶν. Περίπτωσις ἀξιοσημείωτος εἶναι ὅτι οἱ δύο οἱ ἀποθανόντες εἶχον φάγει πρὸ τῆς ἀναβίσεως, ἐνῷ ὁ *Tissandier* ἦτο νῆστις. Εἶναι λίαν πιθανὸν ὅτι ἡ χώνευσις κατέστησεν ἐπιβλαβέστερα τὰ ἀποτέλεσματα τῶν μεταβολῶν τῆς πιέσεως. γνωρίζομεν δὲ ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον τὸ λαμβάνειν λουτρὸν μετὰ τὸ φαγητόν.

Τὸ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τοῦ πειράματος τῆς 15 Απριλίου ἦτο ὅτι οὐδὲν σημαίνει ἡ προμήθεια τοῦ δξυγόνου ἐὰν τὰ μέσα τῆς τεχνητῆς εἰσπνοῆς δὲν εἶναι ἐντελῶς αὐτοματικά. Ο. K. Tage δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν συμβουλεύει νὰ ἐμποδίζωσι δριστικῶς εἰς τοὺς ἀναβάτας τὴν πέραν τῶν 7,000 μέτρων ἀνάβασιν· ἀλλ' ἤδη ἐξ δλων τῶν μερῶν ἀνθρωποι ἐρασταὶ τοῦ κινδύνου προσφέρονται ὅπως δοκιμάσωσιν ἐκ νέου.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Σ. Στάης.

Η ΒΔΕΛΛΑ ΩΣ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ.

"Ιδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρατηρήσεων γέροντος πρακτικοῦ.

"Ἐχω πάντοτε βδέλλαν, ἐγκεκλεισμένην ἐντὸς ἀγγείου περιέχοντος 500 γραμμάρια *βδατός*, ἐπὶ τοῦ παρθύρου μου, ἐθεβαίωθην δὲ ὅτι αὗτη μοὶ ἀναγγέλλει ταχτικῶς τὸν καιρόν.

Τὸ ἀγγεῖον εἶναι πεπληρωμένον κατὰ τὰ τρία τέταρτα· τὸ *βδωρ* ἀναγεννᾶται κατὰ τὸ ἔαρ ἐκάστην ὄγδόῃ ἡμέ-

ραν, τὸν δὲ χειμῶνα ἐκάστην πέμπτην.

Τὸ στόμιον τοῦ ἀγγείου καλύπτεται δι' ὑφάσματος.

"Ἐὰν ἡ βδέλλα μένη εἰς τὸν πυθμένα ἀκίνητος καὶ συνελιπτομένη, ὁ καιρὸς ἔσεται σταθερῶς ὥραῖς.

"Ἐπικειμένης βροχῆς ἡ χιόνος, ἡ βδέλλα ἀνέρχεται εἰς τὸν λαιμὸν τῆς φιάλης καὶ μένει ἐκεῖ μέχρις οὗ ὁ καιρὸς καταστῇ ἐκ νέου ὥραῖς.

"Ἐπικειμένου ἀέρος, ἡ βδέλλα κινεῖται ἄνω καὶ κάτω καὶ τότε μόνον ἡσυχάζει ὅταν ὁ ἀνεμος ἀρχίσῃ νὰ ὑψοῦται..

"Ημέρας τινὰς πρὶν ἴσχυρᾶς καταγίδος μετὰ τριχυμίας καὶ βροχῆς, ἡ βδέλλα μένει ἄνω τοῦ *βδατοῦ*, εἶναι ἀγήσυχος καὶ ταράττεται ως νὰ εἴχει ἴσχυροὺς σπασμούς.

Σ.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΓΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ.

"Ομιλία ἀπαγγειλθεῖσα γαλλιστὶ ἐν τῷ Συλλόγῳ «*Ομήρω*» ὑπὸ E. Rossi de Giustiniani.

(Μετάφρασις: Κ. Α. Ισηγόνου.)

I

Εἶναι ἀναμφίβολον σήμερον ὅτι, πᾶν διπορεῖ τὴν ἐπιστήμην ἐνγένει κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, αἱ παραδόσεις, τὰ ἀνέκδοτα καὶ πληθὺς ἐπισήμων ἀποδείξεων, θεωροῦνται ως πράγματα μυθώδους καὶ ἐκ συνθήκης ἀξίας. Η κριτικὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι γνωρίζει νὰ ἐξακριβώνῃ τὴν ἀληθειαν, ἡ μὴ, δλων τῶν λίαν ἀφεστώστης ἐποχῆς, ἀνεκδότων, ὕντινων τὰ πλεῖστα εἶναι ἀπόκρυφα, συνήθως ὅμως ἀπεδείχθη ἀνίκανος καὶ ἀδικος ως πρὸς τοὺς ἀρχαίους. "Ελληνας ἀστρονόμους. Οἱ περιφανεῖς οὖτοι παρατηροῦται, ἔτι καὶ σήμερον, ἐλάχιστον ἐκ-